Humanist

15 oktober 1979
34e jaargang nr. 18
Tweewekelijkse uitgave van
het Humanistisch Verbond
Postbus 114, Utrecht
Tel. (030) 31 81 45

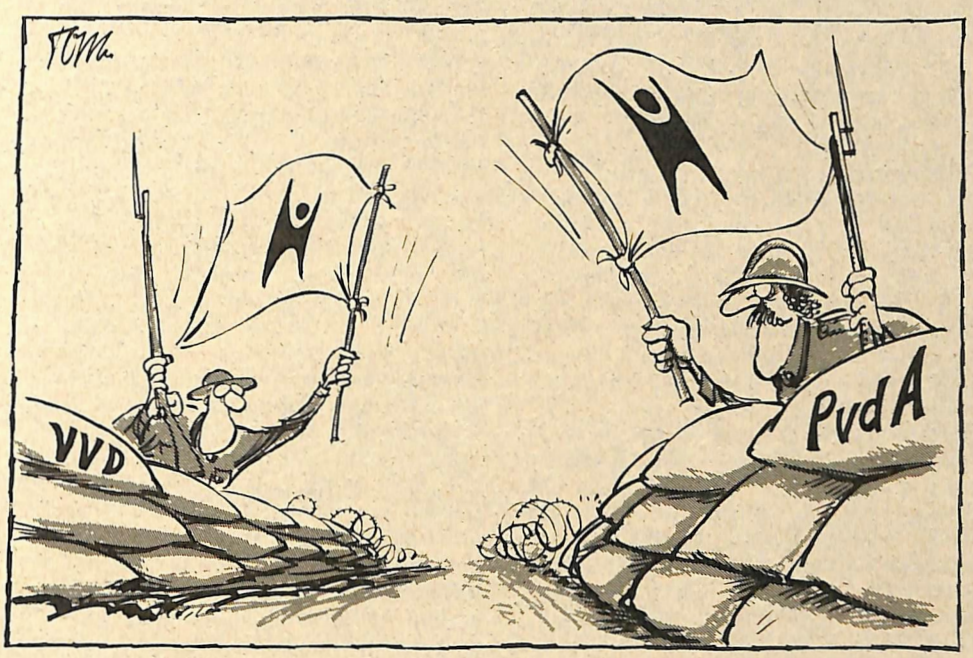

POLITIEKE FORUM-BIJEENKOMSTEN VAN HET H.V.

18 oktober in Hilversum:
Over Decentralisatie en demokratisering van het welzijnswerk m.m.v.:
Wim Meijer (PvdA), Loek Hermans (VVD), Elida Wessels (D'66).

13 december in Groningen:
Over Zaken van leven en dood (abortus-euthanasie – zelfdoding – etc.)
Hein Roethof (PvdA), Annelien Kappeyne van de Coppello (VVD), Jan Glastra van Loon (D'66).

14 februari 1980 in Breda:
Over Minderheidsgroepen
Aad Kosto (PvdA), Ed Nijpels (VVD), Laurens Jan Brinkhorst (D'66).

10 april 1980 op de Veluwe:
Over Emancipatiewetgeving.
Hein Roethof of Ineke Haas-Berger (PvdA), Annelien Kappeyne van de Coppello (VVD), Laurens Jan Brinkhorst (D'66).

Verbond neemt initiatief tot bijeenkomsten tussen liberalen en socialisten

„We zouden een publieke konfrontatie moeten hebben tussen PvdA en VVD om de inhoudelijke diskussie aan te zwengelen. Over kernpunten als bijvoorbeeld het welzijnsbeleid. Dat moet niet gebeuren in de hitte van de dagelijkse politieke strijd. Te organiseren door de JOVD of het Humanistisch Verbond, ik noem maar wat." Aan het woord is PvdA-kamerlid Jan Pronk in het laatste Nieuwsnet-nummer van september.

Hierin wordt melding gemaakt van de al twee jaar bestaande gesprekken tussen VVD-ers, PvdA-ers en D'66-ers. Voor humanisten geen onbekend thema: al lang wordt vanuit het H.V. gewezen op de wenselijkheid dat liberalen en socialisten elkaar weten te vinden als het erom gaat de onevenredige konfessionele macht te verkleinen. Gezondheidszorg, onderwijs, welzijnswerk, volkshuisvesting, demokratisering van het partikulier initiatief, abortus-, euthanasie-, relatie-, minderjarigheids-, anti-diskriminatie-, en zedelijkheidswetgeving, enzovoorts: allemaal zaken waarin het merkbaar is dat de christendemokratie het sinds het begin van deze eeuw het voor het zeggen heeft gehad.

Partijpolitiek

Het Humanistisch Verbond is geen politieke partij en houdt zich niet met partijpolitiek bezig. Als levensbeschouwelijke beweging volgt het H.V. kritisch wat er maatschappelijk/politiek gebeurt. Ons Humanistisch Perspektief is een toetssteen voor ons maatschappelijk handelen. In het H.V. ontmoeten liberalen en socialisten elkaar, en blijken er veel meer gemeenschappelijkheden te bestaan dan vaak wordt gedacht. Ook als het gaat om zaken als de demokratisering van het bedrijfsleven, een eerlijke herverdeling van arbeid, een groter milieubewustzijn, terughoudendheid ten aanzien van kernenergie, zorg om de bewapeningswedloop, enzovoorts.
Vandaar dat het HV het initiatief heeft genomen tot een reeks van forum-bijeenkomsten in het hele land waar PvdA, VVD, en D'66-kamerleden met elkaar in gesprek kunnen gaan over zaken die het HV belangrijk vindt. Die bijeenkomsten zijn openbaar (zij bijgaand kader), er is dus niets geheimzinnigs aan wat het HV doet en wil.
Het behoort niet tot de taken van het H.V. kabinetten te gaan formeren. Ook werkt het H.V. niet met banvloeken of gewetensdruk. Wèl kan het HV bevorderen dat kiezers en politici zich rekenschap geven van uitgangspunten achter en gevolgen van hun handelen. Doordat liberalen en socialisten elkaar wederzijds uitsluiten, helpen zij het CDA aan een onevenredige machtspositie: er kan zonder die partij niet geregeerd worden – zo lijkt het. Zowel in de VVD als in de PvdA bestaan over en weer veel vooroordelen. Dikwijls vervangt stemmingmakerij een redelijke diskussie zodra liberaal-socialistische samenwerking ter sprake komt. Vandaar de betekenis van het H.V. als ontmoetingsplatform voor liberalen en socialisten: in alle redelijkheid kunnen voors en tegens op een rijtje gezet worden. Hoe lossen wij de spanningsverhouding op tussen vrijheid en gelijkwaardigheid? Hoe verhoudt zich verdraagzaamheid tot solidariteit met zwakkeren? Hoe kan de verstarde verzuiling aangepast worden aan de sterk gestegen buitenkerkelijkheid (44%)? Kortom: redenen genoeg voor humanisten uit het hele land om deze openbare debatten niet te missen.

Rob Tielman

IN DIT NUMMER

Ton Beumer deed onderzoek naar de aandacht die het H.V. in de schrijvende pers krijgt. .. pag. 3

Lex Jansen beklom de Dom om een overzicht te krijgen van het werk van de Dienst Geestelijke Verzorging ..... pag. 4/5

Johan S. Wijne gaat dieper in op de achtergronden van de relatie tussen politiek en levensovertuiging ..... pag. 6/7

VAN HET HOOFDBESTUUR

De vergadering van 21 september stond in het teken van de diensten bij Defensie en Justitie. Vijf raadslieden van Defensie en de centraal raadsman van Justitie woonden daarom de HB-vergadering bij.

Defensie

Het zwaartepunt lag bij de bespreking met de raadslieden in de Strijdkrachten, waarvan een aantal het op 't ogenblik nog al te stellen heeft met de konsekwentie van de militaire zendingen naar Libanon, deels met de vrijwillige en deels met de onvrijwillige uitzending. Het probleem bij de **vrijwillige uitzending** is dat er soms in een nogal jachterige sfeer getekend moet worden, wat ons als een aantasting van die vrijwilligheid voorkomt. De **onvrijwilligheid** is vooral in de ban geraakt van de vraag: bestaat hier wel een rechtsgrond voor? In deze sfeer is het bezwaar van vele dienstplichtigen en hun ouders groot. Voor ons aanleiding om deze uitzending als een bijna te ontraden zaak te zien.
Er kwamen daarnaast verschillende vragen op: moeten we er niet geheel tegen zijn? En kun je dan nog wel voor die gehele uitzending zijn? En het punt kwam op: kun je wel tegen onvrijwillige uitzending zijn als je een beroepsleger afwijst, zoals wij gedaan hebben? Genoeg vragen dus voor het Hoofdbestuur om zich hier verder in te moeten verdiepen, waarbij het Hoofdbestuur graag voorlichting krijgt van de G.V.-dienst bij Defensie. Intussen werd en wordt er bij de minister gewezen op allerlei vormen van inkorrekt handelen, die helaas nogal eens blijken voor te komen.

Justitie

De dienst G.V. bij **Justitie** had wat meer dagelijkse zaken te melden. Zo is er een langzame verschuiving gaande van voltijdse naar deeltijdse funkties, men signaleert dat er in de inrichting wel eens wordt gedacht van: geef ons maar een geestelijk verzorger voor allemaal (want het maakt toch weinig uit). Dit zou natuurlijk de gehele grondslag van de geestelijke verzorging aantasten en mag wat ons betreft dus geen beleid worden.
Dat er in de inrichtingen voldoende speelruimte moet zijn voor niet alleen de geestelijk verzorgers maar voor alle funktionarissen (minder starre regimes) lijkt meer en meer ingang te vinden en wordt door de dienst bevorderd. De normen die ontwikkeld gaan worden voor de toewijzing van geestelijk verzorgersplaatsen lijken ons nog wel enige inhaalruimte te zullen verschaffen.
De penningmeester deed een nieuw voorstel voor de verdeling van de kontributieopbrengst over gemeenschappen en centrale kas. Daarbij denkt hij aan een Reservefonds Gemeenschappen, waarin een deel van de kontributieopbrengst (ten koste van wat de laatste jaren in de centrale kas bleef) terecht zou komen. Dit zou dan op aanvragen uit de gemeenschappen verdeeld moeten worden.
Het hoofdbestuur had wel oren naar dit voorstel, dat nu naar de Verbondsraad gaat. (Let wel: ik verschaf hier niet alle details voor een beoordeling, maar deel slechts mee waar het over gaat. De Verbondsraad is het orgaan dat door het kongres is aangewezen om nog in dit kalenderjaar een voorstel hierover van de penningmeester te behandelen).

(A.J.W.)

Humanist

eindredakteur: Hes van Huizen
Humanist is een uitgave van het Humanistisch Verbond
Redaktieadres:
Oude Gracht 152,
3511 AZ Utrecht
Telefoon: 030-318145
Abonnementsprijs voor niet-leden ƒ 20,— per jaar
t.n.v. Humanistische Pers
postgiro 58, Utrecht.
Gedrukt op kringlooppapier bij Brouwer Offset bv, Utrecht.

GEMEENSCHAPPEN

REGIONALE JONGERENDAG

Als vervolg op de landelijke jongerenweekenden wordt op zaterdag 17 november a.s. een ontmoetingsdag georganiseerd voor jongeren (tot ± 35 jr.) uit Utrecht en 't Gooi. Doel van deze dag is elkaar beter te leren kennen, informatie te verschaffen over humanisme en het Verbond, te inventariseren waaraan bij jongeren behoefte bestaat en te trachten aktiviteiten te ontwikkelen om die behoeften te bevredigen. Een en ander vindt plaats in het Erasmushuis, Oudegracht 152, Utrecht, van 11.00 tot 17.30 uur. Voor een lunch wordt gezorgd. Graag opgaven (en informatie) bij Truus van 't Oever, tel. 03432-2284.

HV-HOMO

De eerstvolgende bijeenkomst van de HV-homogroep zal plaatsvinden op maandag 5 november om 20.00 uur in het Erasmushuis in Utrecht. Gesproken zal dan worden over onder andere de COC-werkgroep 'Levensovertuiging', voorlichting aan humanistische raadslieden, herformulering van het Humanistisch Perspektief en de kontakten met Engelse en Amerikaanse Gay Humanists. Belangstellenden zijn welkom.

JONGEREN

Het Humanistisch Verbond trekt steeds meer jongeren. Rob Tielman zal daarover spreken in Gouda op 22 oktober, en in Apeldoorn op 29 oktober. Aan de orde zal ook komen de aantrekkingskracht die allerlei sektes op jongeren uitoefenen en de oneerlijke subsidieverdeling voor jongerenwerk door CRM.

Het geheim

Eigenlijk had ik een wat wrevelig stukje over Amsterdam in de ballpoint. Niet omdat we nu in Parijs geweest zijn en daarom alles daar veel mooier en beter vinden, dat is onzin. In het voorjaar van 1973 hebben mijn man en ik samen een heerlijke week in Wenen doorgebracht, zomaar wat met ons tweeën rondgesjouwd, net als onlangs in Parijs. We vonden Wenen een prachtige stad, maar naast al het mooie en indrukwekkende, dat we daar zagen, kwamen we ook levensgrote borden tegen, met erop geschilderd: „Deze stad is verrot". Wij zagen dat er niet zo van af, maar tenslotte zal het overal wel hetzelfde zijn, denk ik, net als in Amsterdam, met al dat gebreek en gegraaf en al die rommel en verkrotting. Behalve dat we steeds bijna onze nek breken over zandhopen en losse stenen, komt er voor onszelf nog bij, dat onze buurt hier al maandenlang iedere dag van zeven uur 's morgens tot vijf uur 's middags vier daverende heimachines vlakbij heeft, die palen heien voor de uitbreiding van het RAI-gebouw. Als je dáár niet wrevelig van wordt!
Maar de wrevel wordt u bespaard, want deze week hebben we een ander Amsterdam gezien. Per rondvaartboot, maar geen gewone rondvaart, een speciale, door stukken gracht, waar nooit een rondvaartboot komt, voor onze gezamenlijke bejaardenclubs georganiseerd, met als leider een man, die àlles van Amsterdam weet, Jan Weggelaar, die consulent heemkennis is, 't is z'n vak dus, maar die net als wijlen Presser, toen die nog onze geschiedenisleraar was, de unieke gave bezit, om zò af te rekenen met allerlei fabels, dat je het nooit meer vergeet.
Waar mijn man, die als introducé mee was, en ik heel geamuseerd nog lang over hebben nagepraat, is het beroemde verhaal van het paarse vensterglas. Veel statige grachtenhuizen hebben van dat geheimzinnige paarse vensterglas en alle explicateurs van rondvaartboten vertellen, dat de maker van dat glas het fabrieksgeheim in z'n graf heeft meegenomen. Weggelaar weet, dat die maker nooit paars glas heeft gemaakt. Hij goot gewoon wit glas, maar vergiste zich in de samenstelling door wat teveel mangaan te gebruiken. Door de eeuwen heen wordt zo'n aanvankelijk witte ruit paars door het zonlicht. De randen in de sponningen, die bedekt zijn geweest met stopverf, zijn dan ook wit gebleven. De maker heeft z'n glas dus nooit paars gezien en er is dus ook nooit sprake geweest van een geheim. Ik geniet altijd mateloos van dit soort ontmaskeringen en ik vond het een tè mooi verhaal om het u te onthouden. M'n wrevel spaar ik wel zo lang op. Stof genoeg!

Ans Spigt

Verrassende resultaten uit onderzoek

Het Humanistisch Verbond in de pers

Voor een organisatie als het Humanistisch Verbond is het nuttig en interessant duidelijkheid te hebben in de mate en spreiding van aandacht die de media aan het verbond besteedt. Voor wat betreft de schrijvende pers heeft Ton Beumer als stagiair onderzoek gedaan. Hij ploos daarvoor 132 landelijke- en regionale dag- en weekbladen uit in de periode mei 1978 – mei 1979.
Per krant is de publiciteit over het H.V. verzameld, ,,gemeten'' en in verschillende rubrieken ondergebracht. In dit artikel zal worden volstaan met het vermelden van enige, soms verrassende resultaten.

Landelijke dagbladen

De publiciteit in de niet-konfessionele landelijke dagbladen viel erg tegen. Een uitzondering hierop vormde het N.R.C.-Handelsblad. Konfessionele dagbladen als Trouw en het Reformatorisch dagblad deden het duidelijk beter, wat opmerkelijk genoemd mag worden.

Dagblad	cm^2 publiciteit
Trouw	1225
Reformatorisch Dagblad	975
N.R.C.-Handelsblad	875
De Volkskrant	360
Het Parool	360
Het Vrije Volk	265
Telegraaf/Nieuws van de dag	110
De Waarheid	80

Regionale dagbladen

De ,,top-tien regionaal'' ziet er als volgt uit:

Dagblad	cm^2 publiciteit
Gelders-Overijsselse Courant	3275
Zutphens Dagblad	3105
Deventer Dagblad	3080
Brabants Dagblad	2000
Nieuwsblad van het zuiden	1780
De Gooi- en Eemlander	1745
Dagblad van het oosten	1720
Hengelo's dagblad	1710
Tubantia	1670
De Typhoon	1430

Voor de eerste drie ,,geallieerde'' bladen worden (evenals in de Typhoon) door de plaatselijke gemeenschappen van het Humanistisch Verbond vaste rubrieken verzorgd. Opmerkelijk is dat er bij de eerste 10 dagbladen 8 afkomstig zijn uit het zuiden en oosten (zie spreiding per provincie).

Landelijke weekbladen

Bedroevend bleek de publiciteit in de landelijke weekbladen. Juist na de onderzoeksperiode zijn er echter 'grote' interviews met Rob Tielman verschenen in de Tijd en Elseviers Magazine.

Negatieve publiciteit

Het Nederlands Dagblad en het Ref. Dagblad zijn de bladen welke het Humanistisch Verbond ronduit negatief tegemoet treden. De laatste reageerde o.a. uiterst fel op het ,,normloze'' Jongerennummer van de Humanist (27 december 1978).
Regelrechte pleidooien voor het Verbond komen nauwelijk voor. Wel is hiervan sprake in de vaste rubrieken. Deze komen echter niet voor rekening van de redakties, al getuigt het natuurlijk wel van een welwillende houding. De publiciteit is over het algemeen neutraal. Zelfs een dagblad als Trouw treedt het Verbond opbouwend tegemoet.

Persberichten

Over het algemeen kan men stellen dat indien door een dagblad aandacht aan A.N.P.-persberichten over het Humanistisch Verbond is geschonken, het in ieder geval persberichten i.v.m. de zendtijd zijn. Persberichten waarom de achterstelling van humanisme/humanisten centraal stond, vonden relatief weinig weerklank. Een uitzondering vormde het Reformatorisch Dagblad dat achterstelling prefereert boven zendtijd.

Publiciteit per provincie

De vermenigvuldiging van de oplagen per provincie met de totaal bestede aandacht per dagblad maakte een betrouwbare vergelijking tussen de verschillende provincies mogelijk. Het verrassende resultaat ziet er als volgt uit:

Aantal cm^2 H.V.-publiciteit, in de landelijke en regionale dagbladen, per inwoner per provincie, in de periode mei 1978 t/m mei 1979.

Provincie	cm^2	Percentage
Noord-brabant	349	15,2%
Friesland	304	13,2%
Overijssel	296	12,9%
Utrecht	239	10,4%
Gelderland	235	10,2%
Zeeland	203	8,8 %
Noord-holland	198	8,6%
Zuid-holland	192	8,4%
Groningen	113	4,9%
Drente	105	4,6%
Limburg	63	2,7%

Noord-Brabant – met relatief weinig HV-leden – blijkt verrassend de meest publicerende provincie, die het meest over het Verbond publiceert. ,,Humanistische bolwerken'' als Noord-Holland, Zuid-Holland en Groningen blijven ver achter.

Lezers, die geïnteresseerd zijn in meer gedetailleerde informatie kunnen deze aanvragen bij het Humanistisch Verbond in Utrecht (030-318145).

Ton Beumer

ONDERWIJS KONFERENTIE

Er zijn nog deelnemersplaatsen beschikbaar voor de konferentie over onderwijs, die op 26 en 27 oktober in Amsterdam wordt gehouden. De rol van de levensbeschouwing in ons onderwijs wordt er ter diskussie gesteld aan de hand van konkrete vragen en informatiemateriaal. Iedereen die geïnteresseerd is kan deelnemen. De volgende thema's komen aan bod: inhoud en vorm van humanistisch vormingsonderwijs, de positie van de samenwerkingsschool, de verhouding openbaar- bijzonder onderwijs en de waardering van het gedifferentieerde skala van schooltypen dat in Nederland voorhanden is.
De konferentie begint op vrijdag 26 oktober om 20 uur in het IVABO, Keizersgracht 698. Er wordt gestart in diskussiegroepen die op zaterdagochtend worden vervolgd. Op zaterdagmiddag zullen de resultaten worden besproken met een forum, waarin zitting hebben: André de Bruin (sekretaris Vereniging ten behoeve van Samenwerkingsscholen), Wieberen Koopmans (landelijk koördinator humanistisch vormingsonderwijs), Froudie Louw (docente humanistisch vormingsonderwijs), Hilda van Munster (docente kennis van het geestelijk leven aan de Samenwerkingsschool te Waddinxveen), Govert Stellinga (oud-voorzitter Vereniging voor Openbaar Onderwijs en lid van de Voorbereidingscommissie Doelstelling Samenwerkingsschool) en Joop de Vries (inspekteur lager onderwijs). Rob Tielman zit het forum voor.
Aanmeldingen kunnen deze week nog worden gedaan bij de Stichting Socrates: postbus 114 te Utrecht (030-318145). De deelnemerskosten bedragen *f* 15,–, ter plekke te voldoen (dit bedrag is inklusief het informatiekahier dat tevoren wordt toegezonden, de lunch op zaterdagmiddag en koffie en thee). Op zaterdagmiddag om vier uur wordt de konferentie beëindigd.

(B.B.)

Geestelijke Verzorging

Team geeft hulpverlening in al

Zondag was het zulk prachtig weer, dat ik – hoewel ik nogal wat te doen had – niet binnen kon blijven. Het was zo helder dat ik de hele provincie wel zou kunnen zien als ik de Dom zou beklimmen. Samen met een vriend begon ik zo enthousiast de treden te verslinden dat ik ongemerkt aan de eerste omgang voorbij ging en dan ook wel aan een rustpauze toe was toen we op de tweede omgang kwamen. Kijk, dat moet het pand van het Humanistisch Verbond zijn. Zie je die dakramen? Die zijn me nooit eerder opgevallen.''

Twee dagen later sta ik voor diezelfde ramen naar de Dom te kijken. Ik zal een vergadering van de ,,Dienst Plaatselijke Geestelijke Verzorging'' bijwonen, maar ik ben wat aan de vroege kant. Nog niet iedereen die aanwezig zal zijn, heeft alle trappen naar deze grote zolder bestegen en diegenen die dat wel al gedaan hebben, zitten nog even iets door te nemen of even wat te kletsen. Als vanzelf word ik bij het gesprek betrokken het wordt zo gezellig dat Richard Lukács (,,zoals een ander met borstels en bezems, komen wij met geestelijke voorzieningen aan de deur'') om half elf voorzichtig zegt: ,,Eh, zullen we nu maar eens beginnen?''
Rondom de tafel, voor vergadering bijeen, de ,,Dienst Plaatselijke Geestelijke Verzorging en Samenlevingsopbouw'': Richard Lukács, hoofd van Dienst, Ida Kalmijn, zijn assistente, Marcelle Prummel, Hildegard Wassenaar en Sylvia Kok van de Plaatselijke Geestelijke Verzorging, Marianne Wimmers (Studentenraadswerk), Marian Moussault (Persoonsgericht groepswerk) en Felix Julien (Projectenwerk).

Nieuw team

Dat wist ik al, voordat ik kwam.
Bij de namen zie ik nu gezichten, maar bij de taken van deze mensen kan ik me nog niets voorstellen. Ik weet overigens wel nog iets meer:
Tot juni 1979 werd de Dienst alleen door Richard Lukács en zijn assistente beheerd. Dit kon veranderen dankzij een subsidie van de Stichting Algemene Loterij Nederland. Die subsidie maakte het mogelijk de Dienst met een aantal medewerkers uit te breiden. Vijf van de zes medewerkers traden per 1 juni 1979 in dienst, één medewerker kwam per 1 september 1979.
De dienst zoals hij er nu uitziet is dus eigenlijk niet meer dan een pasgeboren kindje, met dien verstande dat er voor de levensvatbaarheid van deze pasgeborene drie jaar voorbereidend werk is gedaan. De kleine heeft dan ook nu al een doel voor ogen. Het beleidsdoel van de Dienst luidt: ,,Het werven, selekteren, opleiden en begeleiden van vrijwillig kader binnen de gemeenschappen van het Humanistisch Verbond. Dit vrijwillig kader wordt geacht om daadwerkelijke existentiële steun te verlenen aan een ieder die zich daartoe tot de organisatie wendt. Daarnaast draagt de Dienst verantwoordelijkheid voor andere, organiek met het werkveld verbonden werksoorten, zoals het Persoonsgericht Groepswerk, het Studentenraadsliedenwerk en het Projektwerk.''

Een hele mond vol dus, voor zo'n pasgeboren drummel. Maar wat betekent dit alles? De vraag ,,Wat houdt jóuw werk in, dat wil zeggen wat doe je eigenlijk, dagelijks, binnen de dienst?'' levert een boeiender, wat persoonlijker antwoord op dan de vraag naar de doelstellingen van de Dienst in zijn geheel.

Ida Kalmijn

Ida Kalmijn: ,,In januari van dit jaar ben ik de assistente van Richard Lukács geworden.
Eén van de dingen waaraan ik veel tijd en energie besteed, is het aanleggen van een zo uitgebreid mogelijke dokumentatie, waar het hele team, zo nodig, uit kan putten. Bij het uitzoeken van allerlei materiaal staat de hanteerbaarheid ervan voorop.
Ik zoek en haal informatie in allerhande bibliotheken, maar dikwijls krijg ik ook via gesprekken waardevolle informatie. Zo belde ik laatst een medewerker van de universiteit om hem te vragen of hij wist of er literatuur bestond over het onderwerp ,,de behoefte van de hulpverlener'' (Ik had daar zelf niets over kunnen vinden maar wist dat er vraag naar was). Hij wist mij toen te vertellen dat er een kongres was geweest met als thema ,,de telefonische hulpverlening'' en dat er tijdens dat kongres ook over de behoeftes van de hulpverlener gesproken was. Zo kwam ik op het spoor van heel zinnige informatie over een onderwerp waar bijna niets over bestaat. Door dit werk kom je er vaak achter, dat er mensen op verschillende plaatsen met hetzelfde bezig zijn. Weet je dat, dan kan je ook gaan koördineren. Juist ook binnen onze eigen team is die koördinatie van werk van zulk groot belang. Dubbel werk is immers zonde van de tijd?

Marcelle Prummel

En ze kijkt naar Marcelle Prummel op een manier van: ,,Zo, dat was dat en nu jij.'' Marcelle begint te lachen. Een klaterende lach.
Ze richt zich tot mij en zegt: ,,Ik ben Marcelle Prummel, koördinatrice van de Plaatselijke Geestelijke Verzorging voor Groningen, Friesland en Noord Holland.
Vreselijk, wat een mond vol.
Dat betekent dus reizen, heel veel reizen, maar dat vind ik heerlijk hoor. Ik heb kontakten met gemeenschapsbestuurders/sters en koördinatoren/trices van het vrijwilligerswerk en met de vrijwilligerswerkgroepen zelf.
Eigenlijk ben ik nu nog vooral oriënterend bezig. Steeds vraag ik me af: ,,Wat hebben deze mensen nodig, waar kan ik ze hoe mee helpen, waar hebben ze wat aan?'' Pas als ik klaar ben met de inventarisatie van wat er allemaal leeft, kan ik tot een algeheler beleid komen. Er spelen vragen als: ,,hoe doe je, als vrijwilliger, je werk in een ziekenhuis zodanig, dat dat werk echt zin heeft?'' en ,,hoe kan ik, als vrijwilliger, op een verantwoorde wijze iets aan stervensbegeleiding doen?'' Bij het samen zoeken naar antwoorden op zulke vragen probeer ik de onderwerpen inhoudelijk door te praten, maar ook vooral om ze praktisch te benaderen. Als bepaalde dingen in verschillende groepen vrijwilligers spelen dan probeer ik die groepen samen over die onderwerpen van gedachten te laten wisselen.

Hildegard Wassenaar

Hildegard Wassenaar: ,,Dat is zo ja, maar je moet vooral niet vergeten, dat de verschillende gemeenschappen onderling vaak zo anders zijn, dat het lang niet altijd

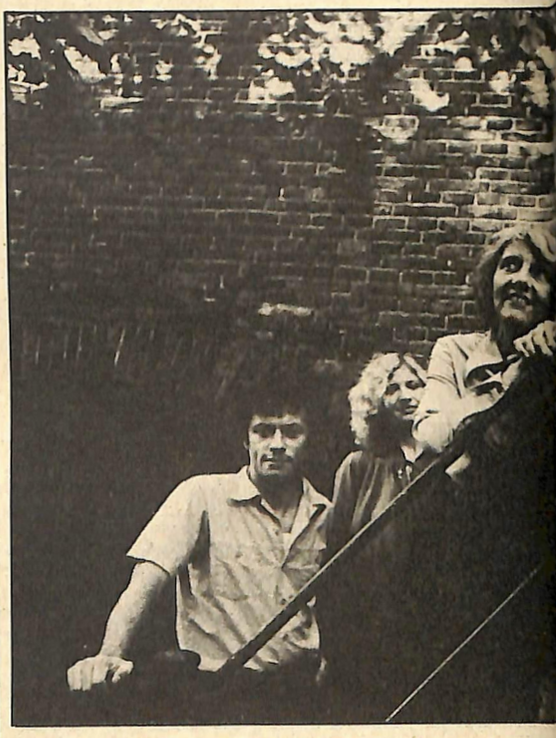

Het nieuwe team Geestelijke Verzorging. Van links naar r Hildegard, Richard en Ida.

mogelijk is onderling kontakt vruchtbaar te laten zijn.
De grote onderlinge verschillen merk je ook heel duidelijk aan wat je zelf doet binnen die gemeenschappen. Dat is steeds iets anders en hangt volledig af van hoe die gemeenschappen zelf zijn en wat ze van je vragen. Want de ene van je wil, daar hoef je bij een andere niet mee aan te komen.
Eén gevaar ligt voortdurend op de loer en dat is de houding van: ,,jullie daar in Utrecht weten het wel, nou doen jullie het dan ook maar.'' Nou, wij hier in Utrecht weten het dus helemaal niet en we kunnen

le toonaarden

er alleen maar aan werken dat we ooit iets – samen – aan de weet komen. Kant en klare recepten zijn er nooit.''
,,Net als Marcelle reis ik enorm veel en omdat mijn regio de grootste is, Drente, Overijssel, Gelderland, 't Gooi en Utrecht, scheur ik met mijn Volvo 244, die ik daarvoor van het hoofdbestuur van het H.V. heb gekregen, als een razende over de Nederlandse wegen. Steeds op weg om ergens op tijd te zijn'', zegt ze en ze kijkt me bloedernstig een tijdje zwijgend met haar grote bruine kijkers aan. Dan gaat ze verder: ,,Ik heb gemerkt dat er tot nu toe weinig preventief gewerkt is. Er werd wat gedaan op het moment dat dat nodig was, maar er werd zelden iets gedaan om te voorkomen dat dat moment ooit daar zou zijn. Ik probeer daar nu meer aandacht voor te krijgen.''

Sylvia Kok

Sylvia Kok: ,,Als ik dat zo hoor hè, dan kunnen Marcelle en Hildegard toch heel

ts trapopwaarts: Felix, Marianne, Marian, Sylvia, Marcelle, foto: Hes van Huizen

anders werken dan ik. De situatie in Brabant en Zeeland verschilt toch wel wezenlijk van de rest van het land, hoor. Het katholicisme in Brabant en de over het algemeen nogal strenge godsdiensten in Zeeland zijn daar de oorzaak van. Ik heb wel voldoende vrijwilligers, daar niet van, maar ze komen met hele andere vragen bij me. Dat komt doordat ze anders werken dan in het noorden. Onze vrijwilligers hebben meer direct kontakt met wat ik dan maar even het ,,gewone leven'' zal noemen. Ik bedoel daarmee dat ze veel minder binnen allerlei instellingen zoals ziekenhuizen, verpleegtehuizen of gevangenissen werken. Nee, zij krijgen werk te doen doordat de mensen zelf naar hen toekomen.
In het zuiden is vaak, geloof ik, een hogere drempelvrees voor ,,enge dingen'' zoals N.V.S.H. of maatschappelijk werk, daarom richten de mensen zich vaak eerder tot een vrijwilliger. Zo is het kontakt met het H.V. vaak een tussenfase, voordat die mensen wél naar één van die ,,engere dingen'' gaan.

Marianne Wimmers

Marianne Wimmers: ,,Als koördinatrice van het Studentenraadswerk bevorder ik o.a. het onderling kontakt tussen de studentenraadslieden, want zij doen nogal eenzaam werk. Die raadslieden funktioneren vooral als groepsbegeleiders, maar het is de bedoeling dat er meer nadruk komt te liggen op individuele begeleiding. Er is onder studenten veel behoefte aan één of andere vorm van hulp, maar binnen de universitaire gemeenschappen hebben de raadslieden vaak nog te weinig bekendheid. Genoeg te doen dus, maar het is heel moeilijk dingen van de grond te krijgen. Vóór alles moet er gewerkt worden om meer bekendheid te krijgen. In dit kader wordt in samenwerking met een funktionaris van de Taakgroep Wetenschappelijk Werk een Studium Generale Programma ontworpen dat zodanig van opzet is dat dit, met slechts enkele ondergeschikte aanpassingen, aan alle universiteiten en hogescholen kan worden aangeboden.''

Felix Juliën

Felix heeft een doos met een heerlijke taart op tafel gezet. Een stuk taart ter ere van zijn verjaardag. ,,Willen jullie hem zelf snijden?'' ,,Je boft'', zegt hij tegen mij, ,,kom je een keer, val je gelijk met je neus in de boter.
Ik werk hier het kortste van allemaal, pas sinds 1 september van dit jaar en wel in de funktie van koördinator van het Projektenwerk. Ik ben wel al bekend met de situatie in Leiden en Den Haag. Mijn werk bestaat voorlopig voornamelijk uit de opzet en uitbouw van de regio-teams. We willen proberen een heel netwerk van teams op te zetten, die zich bij voorbeeld bezig kunnen houden met wat we de ,,R.T.V.-opvang'' noemen. Dat is opvang van mensen die met bepaalde problemen komen te zitten n.a.v. radio- en/of t.v.-programma's.
Eén van de projekten die ik koördineer is het projekt ,,Basisgroepen in Nederland'', die we op proberen te zetten in samenwerking met de drie al bestaande groepen in Leiden, Den Haag en Rotterdam. In Rotterdam wordt er gewerkt aan het projekt ,,Eenzaamheid'', wat mogelijkerwijs – als het aantal basisgroepen uitgebreid kan worden – een landelijk projekt kan worden. Het is de bedoeling een heel kader van vrijwilligers binnen die basisgroepen te verenigen.
We kijken daarbij ook of er in steden met weinig of geen sciaal-kulturele voorzieningen (forensensteden, groeikernen etc.) aktiviteiten vanuit onze dienst een zinvolle bijdrage kunnen leveren. Het is in de praktijk echter vaak ontzettend moeilijk om uit het niets iets op te bouwen. Ik heb daarbij gemerkt dat het stempel ,,Geestelijke Verzorging'' vaak afschrikt. Het is ook zo'n ongelukkig gekozen bewoording. Liever praat ik daar helemaal niet over in de werkbegeleiding. Als het werk eenmaal begonnen is, komt dat toch wel aan de orde.''

Voor het eerst deze ochtend wordt er iemand heftig in de rede gevallen. Dit blijkt een teer punt te zijn binnen het team, waarover de meningen duidelijk verschillen. Een aantal medewerkers vindt dat ,,Geestelijke Verzorging'' juist je visitekaartje moet zijn.

Ik moet weg. Door één van de dakramen zie ik dat de Dom twaalf uur aanwijst. Mijn gast uit het zuiden staat dus waarschijnlijk al op de stoep. Met Richard en Marian spreek ik af donderdag terug te komen en dan ren ik snel de trappen af.

Richard Lukács

Donderdag, alleen met Richard Lukács. Hij zegt: ,,Ik heb het werk drie jaar lang eigenlijk alleen gedaan. Nu is de Dienst dus uitgebreid met allemaal nieuwe mensen, waardoor mijn werk volkomen is veranderd. Ik ben nu in de eerste plaats een begeleider, eigenlijk ben ik een soort smeerolie en voor de mensen buiten ons team ben ik een soort portier, want ik moet in eerste instantie over alles aanspreekbaar zijn en kan dan – en dat kon ik vroeger nooit – de mensen doorverwijzen.
Wij zijn als team steeds maar weer en in alle toonaarden bezig met hulpverlening. Zoals een ander met borstels en bezems, komen wij met geestelijke voorzieningen aan de deur. Je ontdekt daarbij dat hulpverlening vaak wordt gezien als een kunstmatig ,,iets'', terwijl volgens onze visie hulpverlening veel meer iets moet zijn van de mensen zelf. Onze taak zou eigenlijk niet meer moeten inhouden dan het aan elkaar plakken van de hulpvraag en het hulpaanbod. Een tijdlang heeft er een soort weerstand bestaan tegen de vrijwilligershulp.
,,Kunnen die mensen wel helpen?'' was de vraag die aan die weerstand ten grondslag lag. Dat heeft wel zo'n 25 jaar geduurd, eigenlijk vanaf zo ongeveer 1950, toen de professionalisering van de hulpverlening almaar meer terrein won. Het is eigenlijk pas iets van de laatste jaren, dat de vrijwilliger weer terugkomt en daar willen wij zoveel mogelijk op inspelen. Met projekten, voorzieningen, door te koördineren enzovoort, enfin daar heb je al verhalen over gehoord.''

(vervolg op pag. 8)

Voorwaarde voor vernieuwingen in de

Levensbeschouwing het politiek handelen duidelijk worden

Onlangs zei de secretaris-generaal van de Ned. Hervormde Kerk in een interview met het opinieblad van de Partij van de Arbeid, ,,Roos in de vuist'' dat socialisten steeds meer een liberalistisch standpunt innemen wanneer het gaat om de relatie tussen levensbeschouwing en politiek. Met dat ,,liberalistische standpunt'' bedoelt ds. van de Heuvel een zienswijze waarin levensbeschouwing als een privé-zaak moet worden gezien, die niet ter sprake hoeft te komen bij het kenbaar maken van een bepaalde politieke visie.

Nu is dat ,,liberalistische standpunt'' wel begrijpelijk. Het is ontstaan in een tijd, na de Franse Revolutie, toen de liberalen in hun politieke strijd te maken kregen met het konservatisme dat zijn ideeën in de eerste plaats baseerde op kerkelijke uitgangspunten. En vooral een ,,godsdienstige'' veroordeling van het liberalisme door de konservatieve paus Pius IX zal zeer zeker invloed hebben gehad op het ontstaan van dat ,,liberalistische standpunt''.
De konfessionéle partijvorming heeft dit standpunt natuurlijk nog versterkt. Hierbij werd en wordt nog steeds de konfessie, en dat is meestal de kerkelijk vastgelegde uitleg van een geloof, als basis genomen voor het werk van een politieke partij. En wanneer we er van uitgaan dat met politiek in het algemeen bedoeld wordt het organisatorisch vorm geven van een samenleving, dan ligt het voor de hand dat er bij niet-konfessionelen nogal wat huivering is over deze metafysische grondslagen van een politieke partij. Vooral omdat het vastleggen van deze metafysische , zogenaamd van een godheid gegeven grondslagen door mensen zijn gemaakt. Kortom ik kan me dat ,,liberalistische standpunt'' levendig voorstellen.

Bezwaren

Maar ik vind het niettemin onjuist. En niet alleen omdat het veroorzaakt is door een evenzeer fout standpunt dat een bepaald godsgeloof de onontkoombare oplossing geeft voor aktuele maatschappelijke problemen. Prof. Schillebeeckx, de rooms-katholieke moraaltheoloog in Nijmegen, gaf dat onlangs in een interessant t.v.-interview weer eens duidelijk aan. Het geloof geeft een visie op de mens en diens plaats in de samenleving, zei hij met zoveel woorden, maar geeft geen pasklare oplossingen voor de problemen waar die mens nu voor staat. En hij lichtte dat verder toe met de opmerking, dat, wie vanuit zijn geloof de opdracht krijgt zich in te zetten voor de geslagen, de getroffen medemens, een analyse van de maatschappij nodig heeft om voor zich vast te kunnen stellen wie dan wel op dit moment de zwakken in de samenleving zijn.

Mensvisie

Mijn grootste bezwaar tegen dat ,,liberalistische standpunt'' heeft twee gronden. Aan de ene kant zit er een aspekt van minachting in tegenover de mede- en/of tegenstander in de politiek. Alsof die niet mag of hoeft te weten wat de levensbeschouwing, de mensvisie achter dat politiek standpunt is.
De leden van de samenleving waarbinnen zij aan de verwerkelijking van hun maatschappelijke opvattingen werken, hebben er recht op te weten vanuit welke levensbeschouwing en mensvisie zij hun werk doen. Juist omdat ik er van uitga dat deze achtergronden een rol spelen. De kennis daarvan is relevant, zoals dat tegenwoordig zo mooi wordt gezegd. En het is m.i. daarom één van de onaangename kanten van het debat over de abortuswetgeving dat die levensbeschouwelijke achtergronden bij de niet-konfessionelen niet of nauwelijks aan de orde kwamen en bij de konfessionelen juist zo dwingend dat het lijkt of het debat alleen nog maar gaat tussen ware gelovigen aan de ene en ketters aan de andere kant.

Pragmatische politiek

De andere grond van mijn bezwaar is dat het de kwaliteit van een politieke overtuiging schaadt, wanneer de aanhangers daarvan niet regelmatig en openlijk met elkaar in gesprek zijn over hun respectieve levensbeschouwingen en daarmee over de morele, de ethische drijfveren van die politieke overtuiging. Die politieke overtuiging wordt dan niet anders dan een ordinaire rationalisatie van een platte, materialistische belangenbehartiging. In verband hiermee wil ik ook nog wel kwijt dat het idealiseren van een pragmatische politiek tegenover het afwijzen van een op een ideologie gebaseerde politiek gevaarlijke onzin is. Deze opvatting suggereert dat een levensbeschouwing niet eens een rol zou spelen bij politiek handelen. Er wordt in het politieke bedrijf verder te weinig gedacht over de levensbeschouwelijke achtergronden van het politiek handelen. Dat wil ik met twee voorbeelden illustreren. Het eerste voorbeeld betreft het gemak waarmee gezegd wordt dat decentralisatie van het bestuur een verbetering of versterking van de demokratie is, omdat dan de ,,basis'' zeggingsmacht over eigen leefsituatie krijgt. De vrijheid van de een om op kleine schaal zijn eigen woon- en leefsituatie in te richten kan vaak ten koste gaan van de vrijheid van de ander, die zich niet demokratisch als meerderheid kan laten gelden. Dan is er een hogere overheid nodig. Maar over het spanningsveld tussen meerderheden en minderheden, tussen tot meerderheden samengebalde individuele rechten en tot minderheden gedoemde rechten van andere individuen wordt weinig gesproken.

Werkgelegenheid

Een tweede voorbeeld doet zich voor bij de diskussie over de werkgelegenheid. Of men gaat ervan uit dat de mens volgens oud-testamentische opvattingen gedoemd is ,,in het zweet zijns aanschijns'' te werken. Of men streeft naar een samenleving waarin de mens bevrijd is van een gedwongen arbeid en zich kan overgeven aan bezigheden die zijn mogelijkheden en talenten als mens verder ontwikkelen tot een hoger niveau. Rond 1800 waren er in de Nederlanden lieden als de Zuid-Nederlander Taintenier en de Noord-Nederlander Van Hogendorp die het tot plicht van de overheid rekenden om voor iedereen voor werk te zorgen. Volgens Taintenier was dat zelfs een goddelijk bevel omdat arbeid in de Bijbel aan de mens wordt opgelegd en de overheden Gods woord in de praktijk moesten brengen. En Van Hogendorp betoogde dat de overheid fabrieken moest subsidiëren om arbeidsplaatsen te behouden en desnoods te maken. Men zou dus van degenen die Gods woord door middel van konfessionele partijen willen gehoorzamen, mogen verwachten dat ze aan dit goddelijk bevel gehoorzamen. Maar daarmee komen we dan aan de halfslachtige plaats die een konfessionele politieke groepering als het CDA op het politieke toneel inneemt.

Veel politiek in dit nummer van ,,Humanist''. In het voorpaginaartikel kon u al lezen dat het Humanistisch Verbond daadwerkelijk een ontmoetingsplatform gaat vormen voor liberalen en socialisten d.m.v. een cyklus van politieke bijeenkomsten.
In bijgaand artikel gaat Johan S. Wijne dieper in op de achtergronden van de relatie tussen politiek en levensbeschouwing. Hij pleit voor vernieuwing en het doorbreken van vastgelopen patronen in de Nederlandse politiek door de levensbeschouwelijke achtergronden in de diskussies te betrekken.
Het Humanistisch Verbond kan hierbij een belangrijke rol spelen voor wat betreft de niet-konfessionele partijen. Johan S. Wijne is voorzitter van het Centrum voor Levensbeschouwing en Politiek.

politiek

achter moet weer

Halfslachtigheid

Die halfslachtigheid vindt haar basis in de ontstaansgronden van de konfessionele partijen aan het einde van de vorige eeuw. Het waren sociale emancipatiebewegingen van ,,kleine luyden'' die hun emancipatiestreven niet levensbeschouwelijk onderbouwden met een nieuw geloof aan een betere wereld, maar probeerden uit een traditioneel geloof die elementen te beklemtonen die een rechtvaardiging konden geven aan hun sociale emancipatie.
Maar de konfessionele politieke leiders lieten tegelijkertijd niet na te beklemtonen dat de staatkundige ideeën zoals die door hen uit het traditionele christendom werden gekonkludeerd ook geldig bleven en daarom nagestreefd dienden te worden. Er ontstond daardoor een vreemd konglomeraat van politieke opvattingen waarbij aan de ene kant de staatkundige onderworpenheid aan Gods gezag werd gevraagd en aan de andere kant opgeroepen werd een staatkundige struktuur na te streven die het mogelijk moest maken het sociale vraagstuk op te lossen.

Loyalisten

Door deze tweeslachtigheid kunnen de konfessionele partijen het ene moment samenwerken met de demokratisch-socialisten als het er om gaat het sociale vraagstuk op te lossen door het veranderen van de politieke struktuur, en brengen ze het andere moment ,,konfessionele'' bezwaren naar voren wanneer de socialisten op grond van het principe van de volkssouvereiniteit de positie van het parlement als staatkundige organisatie willen versterken.
Vooral het optreden van de ,,loyalisten'' toont deze tweeslachtigheid duidelijk aan. De overheid dient wel oog te hebben voor de problemen van de sociaal-zwakken in de samenleving, maar zij staat daarbij zodanig onder Gods gezag dat men niet moet denken dat een op het principe van de volkssouvereiniteit gebaseerde macht van het parlement de sociale problemen kan oplossen. Deze opvatting met aan de ene kant een kenmerk van konservatisme door het troon-en-altaar-denken waarbij het wereldlijke gezag onderworpen is aan het goddelijke gezag, en aan de andere kant een kenmerk van sociaal-gericht-denken, brengt een verwarrend element in de politiek. Het manifesteert zich duidelijk bij de diskussies rond het totstandkomen van het CDA.

Vernieuwingen

Aan de andere kant mag verwacht worden van een socialistische partij dat zij zich als politieke partij minder gelegen laat liggen aan die doem van ,,in het zweet zijns aanschijns'' en verheugd is over een ontwikkeling naar een samenleving waarin de tijd die nodig is voor arbeid minder wordt en de tijd voor bezigheden toeneemt. Maar zonder enige bezinning over de levensbeschouwelijke aspekten van het arbeidsethos en over de wonderlijke diskrepantie dat vroeger gestreden werd voor een achturige werkdag om de arbeiders uit de fabriek te krijgen en nu voor een 25-urige werkweek om zoveel mogelijk mensen in de fabriek te krijgen, wordt er schande geroepen over de werkloosheid.
Vernieuwingen zullen zich pas in de politiek gaan voltrekken wanneer bijvoorbeeld demokratie niet meer ,,georganiseerd wantrouwen'' is zoals vroeger, of ,,basisme'' zoals nu zo vaak, maar een ,,georganiseerd verantwoorden'' waarbij bestuurders weer kunnen besturen met de wetenschap dat ze regelmatig ter verantwoording worden geroepen door de bestuurden. Daar hoort bij de kapaciteit tot uitleggen en verklaren, kortom tot onderwijzen. Pas wanneer binnen de politieke partijen weer een denken over de levensbeschouwelijke achtergronden van eigen politieke optreden op gang is gekomen, is er een kans voor noodzakelijke vernieuwingen.

Polarisatie

Maar een allereerste voorwaarde is m.i. toch wel dat meer mensen zich met de politiek gaan bezighouden en hun meestal op incidenten gebaseerde afkeer overwinnen. Het is immers een zaak die ons allen aangaat zodat het op ons allen aankomt. We zullen de moed moeten hebben om vanuit onze levensbeschouwing vragen te stellen. We zullen niet bang moeten zijn voor het helder zichtbaar maken van politieke meningsverschillen en ons daarbij niet moeten verschuilen achter ethische drogredenen dat ,,polarisatie'' zo vervelend is.
Politiek is het vormgeven van een samenleving. Daar spelen tegenstellingen een rol bij. Willen we tot een vernieuwing en tot een doorbreken van vastgelopen patronen komen dan zullen niet alleen die tegenstellingen zichtbaar moeten worden, maar ook bespreekbaar en dat kan pas gebeuren wanneer we de levensbeschouwingen achter het politiek handelen in de diskussie betrekken zonder ze tot uitgangspunten van ideologieën en dogma's te laten worden.

Christenen als Van den Heuvel en Schillebeeckx willen dat de konfessie een rol speelt bij de politieke diskussie, maar wijzen tegelijkertijd de konfessionele partijvorming als een onjuist middel daarvoor af. Het lijkt mij van het grootste belang dat leden van het Humanistisch Verbond in de niet-konfessionele partijen hun levensbeschouwing en mensvisie, zoals die o.m. wordt verwoord in ,,Humanistisch Perspectief'' van april 1977, niet tot een privé-standpunt devalueren maar in de politieke diskussie in en buiten die partijen betrekken.

Johan S. Wijne

VERBOND OP RTV

TELEVISIE

17 oktober, Nederland 1, 23.00 uur
BETER LAAT DAN NOOIT
Vanavond het tweede van een serie van drie programma's waarin Germaine Groenier praat met mensen over ouder worden. Het thema van deze tweede uitzending is ouder worden en je werk.
Medewerking verlenen o.a. Anton Constandse. De muzikale omlijsting wordt verzorgd door de popgroep ,,Pushpin''.
Regie: Wouter van Praag

26 oktober, Nederland 1, 23.00 uur.
BETER LAAT DAN NOOIT
In het laatste van een serie van drie programma's over ouder worden praat Germaine Groenier met haar gasten over ouder worden en relaties. Een van haar deskundige gasten is o.a. de psychiater Lietje van Blaaderen.
Regie: Wouter van Praag

2 november, Nederland 1, 23.00 uur.
„PICKNICKENDE MENSEN"
In het halfuur van het Humanistisch Verbond komt vrijdagavond 2 november Don Quishocking weer op de televisie. Deze keer dreigt de groep echt uit elkaar te vallen tijdens een picknick die toch zo vreedzaam begon.
Het gesprek dat ze hebben over geld en geluk loopt volkomen uit de hand, alleen met hun prachtige liedjes kunnen ze de verzuurde stemming nog enigszins verdrijven. Mocht men hopen dat het kontakt met het Humanistisch Verbond bij Don Quishocking geleid heeft tot een wat positievere opstelling, dan komt men bedrogen uit.
Don Quishocking staat nog steeds garant voor cynische opmerkingen, keiharde grappen, gewaagde inzichten en suikerzoete liedjes. Kortom: uitgelezen kost voor mensen die in dure restaurants hun schuldgevoelens nauwelijks de baas kunnen blijven.
Regie: Rob van der Linden; Produktie: Anneke Hannema

RADIO

21 oktober, Hilversum 2, 9.30 uur.
OLIEBOYCOT – JA OF NEE?
Is een olieboycot tegen Zuid-Afrika nu wèl of niet in het belang van de zwarte bevolking van Zuid-Afrika?
Nee, zegt mr. J. F. Bolkestein, VVD-kamerlid en lid van het hoofdbestuur van het HV – Ja, zegt Dr. K. Roskam, VARA-buitenlandkommentator en Zuid-Afrika-specialist in een gesprek met Ruud Jans.

(vervolg van pag. 5)

Marian Moussault

Over de zolder rent een kind: ,,Mam, mag ik dit ook hebben?''
Hildegard Wassenaar ziet me en zegt een beetje geschrokken: ,,Zeg dat van die Volvo en dat ik die van het hoofdbestuur heb gekregen, dat is helemaal niet waar hoor, dat moet je er niet inzetten, dat was maar een grapje.''
Marian Moussault komt naar ons toe: ,,Waar zullen we gaan zitten?'' We gaan naar dezelfde tafel als waaraan we hebben vergaderd en ze zegt: ,,Schrijf maar op dat Hildegards kind hier rondloopt en dat ik op blote voeten ben.'' Ze trekt haar knieën op en begint te vertellen:
,,Ik ben de koördinatrice van het Praat- en Ontmoetingsgroepenwerk. Ik wou dat er nog een ander woord voor ,,groep'' bestond, want ik krijg zo af en toe wat van dat woord.
In de praatgroepen ligt het aksent op persoonlijke ervaringen en problemen, waarbij groepsleden elkaar helpen onder begeleiding van een deskundige. In de ontmoetingsgroepen vindt het relationeel vormingswerk plaats, waarbij de nadruk vooral ligt op de persoonlijke groei, ook dit wordt begeleid door daartoe opgeleide mensen. Mijn taak is nu om het geheel van groepen, organisatoren en begeleiders te koördineren. In de praatgroepen is het van het grootste belang dat er een veilige sfeer heerst. De mensen moeten durven praten. In de ontmoetingsgroepen speelt daarnaast ook de lichamelijkheid een rol, b.v. via bewegingsoefeningen. Ik weet dat de associatie naar ,,therapie'' snel wordt gelegd, toch is dat niet terecht. Onbekendheid met ons werk bij de besturen van de gemeenschappen en bij de mensen zelf versterkt dat vooroordeel. Maar de uitgangspunten van een ,,therapie'' zijn heel anders. Die zijn erop gericht met opzet blokkades in mensen te doorbreken. Dat is in onze groepen niet zo. Dat wil niet zeggen dat zoiets nooit gebeurt, maar het is niet onze opzet. Het is vaak eerder zo dat wat er in onze groepen gebeurt een voorkomende werking heeft. Gebrek aan wezenlijk contact kan oorzaak zijn van psychische stoornissen. Doordat mensen elkaar binnen de veilige sfeer van deze groepen werkelijk kunnen ontmoeten hoeft het vaak zover niet te komen, dat ze een therapie nodig hebben. Als we dat kunnen voorkomen door aandacht aan elkaar en aan onszelf te geven, dan is dit toch geweldig werk? Oh, er is nog zoveel te doen op dit gebied.''
Ze vertelt zo levendig over wat mensen met elkaar kunnen, dat ik het gevoel krijg verder te moeten gaan dan dit gesprek. Ik wil mee naar de groepen waar almaar over wordt gepraat, mee ook naar al die mensen die bezig zijn met datgene waar hier door alle leden uit het team steeds aan wordt meegewerkt, in de hoop dat al dat werk een zo zinnig mogelijke invulling krijgt. Ik geloof dat pas als ik dáárover kan schrijven, ik werkelijk schrijf over wat het werk van de Dienst Geestelijke Verzorging écht inhoudt.
Als ik bovenop de Dom sta, overzie ik welhaast de hele provincie, maar wat weet ik van wat er in die provincie allemaal gaande is? Na deze gesprekken heb ik het gevoel ook op de Dom gestaan te hebben en het hele veld van de Dienst gezien te hebben. Maar wát daarin gebeurt, kan ik slechts ondervinden door er doorheen te trekken. Het zou zeker een boeiende reis zijn.

Lex Jansen

(advertentie)

Leden van de Raad voor het Jeugdbeleid (m./vr.)

In verband met de invoering, begin 1980, van de Wet op de Raad voor het Jeugdbeleid worden gegadigden gezocht voor het lidmaatschap van de Raad.
De Raad voor het Jeugdbeleid is een adviesorgaan op grond van artikel 87 van de Grondwet, dat tot taak heeft de regering te adviseren over het jeugdbeleid in het algemeen en de samenhang van voorzieningen en maatregelen van jeugdbeleid in het bijzonder.
Deze Raad treedt in de plaats van de Raad voor de Jeugdvorming, die is ingesteld bij Wet van 13 mei 1954. De Raad voor het Jeugdbeleid beschikt over een ambtelijk apparaat van een negental personeelsplaatsen, verdeeld over het secretariaat en het studiebureau, gevestigd te Amsterdam.
De Raad adviseert gevraagd en ongevraagd over alle belangrijke maatregelen de jeugd betreffende. Als voorbeelden kunnen worden genoemd hulpverlening, jeugdgezondheidszorg, dienstplicht, jeugdwerkloosheid, huisvesting, onderwijs en verkeersveiligheid.

Gedacht wordt aan personen, van wie op grond van hun werkzaamheid op het terrein van de jeugd of hun betrokkenheid daarbij, dan wel uit andere hoofde voor de advisering ten aanzien van het jeugdbeleid van de regering een goede inbreng kan worden verwacht. Naast een geschakeerd geheel van deskundigheden zal bij de samenstelling van de Raad rekening worden gehouden met de in Nederland aanwezige geestelijke en maatschappelijke stromingen. Voorts zal zoveel mogelijk worden gestreefd naar een evenwichtige verdeling van sexe, leeftijd en regio. Gelet op de aard van het werkterrein kunnen ook jongeren in aanmerking komen voor het lidmaatschap.

Leden van de Raad worden geacht zich ten minste een halve dag per week beschikbaar te stellen ten behoeve van werkzaamheden voor de Raad.
De vergoeding van werkzaamheden in de vorm van commissie- en raadsvergaderingen geschiedt conform het Vacatiegeldenbesluit.
Reis- en verblijfkosten worden vergoed volgens de geldende regelingen voor ambtenaren.
Een gesprek met een sollicitatiecommissie zal deel uitmaken van de procedure.

Degenen die in aanmerking wensen te komen of een ander in aanmerking wensen te brengen, worden verzocht hiervan schriftelijk mededeling te doen onder vermelding van alle relevante gegevens.
Brieven voor 19 oktober 1979 zenden aan het Hoofd van de Hoofdafdeling Jeugdzaken en Club- en Buurthuiswerk, drs. J. J. Meijer, van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, Steenvoordelaan 370, Rijswijk.
Schriftelijke informatie en telefonische inlichtingen zijn verkrijgbaar bij drs. J. J. Meijer (tel. 070-949233 toestel 2635) 's-morgens van 9.00-10.00 uur.

Dit is een publikatie van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk.